

APRIlab – Action oriented planning, regulation and investment dilemmas for innovative urban development in living lab experiences

Kernwoorden	Gebiedsontwikkeling, stedelijke innovatie, living labs
Projectleider (NL)	<u>Federico Savini</u> , Universiteit van Amsterdam
Consortium	Universiteit van Amsterdam (Nederland), Aalborg University (Denemarken), Yildiz Technical University (Turkije), Aalto University (Finland), Gemeente Amsterdam (Nederland)
Looptijd	2013-2016
Website	http://jpi-urbaneurope.eu/project/aprilab

Samenvatting van de uitkomsten

Hoofddoel was om te begrijpen hoe en een bijdrage te leveren aan de wijze waarop gemeenten en projectbureaus zich bezighouden met uitdagingen rond onzekerheid en economische instabiliteit in stadsontwikkeling. Het project heeft in totaal zes projecten geadopteerd: in Istanboel, Amsterdam, Helsinki, Kopenhagen en Aalborg. Het team experimenteerde met een Community of Practice waarbinnen corporaties, gemeenteambtenaren en private bedrijven de economische, juridische en ontwerpuitdagingen van stedelijke projecten bestudeerden.

Stedelijke projecten in Europa hebben grote stress ondervonden van de wereldwijde financiële crisis. Gemeenten hebben sociaaleconomische uitdagingen aangepakt door stadsontwerp, bouwvereisten en financiële modellen te herreguleren. Dit beleid lijkt nauwelijks de ruimtelijke kwaliteiten van de projecten te verbeteren en leidt zelden tot een innovatief bestuursproces. Eerder blijft de nadruk liggen op privatisering, deregulering en privé-geleide coördinatie. Het onderzoeksteam verwacht dat deze projecten nog meer te lijden zullen hebben van onzekere marktomstandigheden in de toekomst en zwaardere overheidssteun nodig hebben in het omgaan met onvoorspelbare marktgebeurtenissen.

In het onderzoek werden empirische casestudies uitgevoerd volgens het conceptuele kader dat al was voorbereid voordat het project begon. De casestudies werden in drie rondes ingezet, in navolging van de drie kerndilemma's van het project: interventie, regelgeving en investering. Het onderzoek eindigde met een overzicht van bevindingen op het niveau van casestudies en een institutionele reflectie op de hele reeks uitkomsten.

Samenvatting van de conclusies:

- Er is een sterke onderlinge afhankelijkheid van de drie dilemma's op strategisch en operationeel niveau van beleidsvorming in steden. De strategische en operationele niveaus verschillen in abstractie, functie en specifieke uitkomsten. Effectieve interactie tussen de twee niveaus is de sleutel om een productieve en succesvolle beleidsvorming mogelijk te maken. Dit vereist echter een concreet gebruik van interventie, regelgeving en investeringen op beide niveaus. Bovendien lijken interactieve vormen van kennisproductie het meest geschikt om de verschillende aspecten van deze dilemma's te bespreken.

- Zowel in de praktijk als in theorie is er sprake van een brede verspreiding van strategische en operationele planningsprocessen vanuit een utilitaristisch of pragmatisch perspectief. Legitimiteitsproblemen en effectiviteit van planning worden dan simpelweg als een kwestie beschouwd om ambities te bereiken of om problemen op te lossen. De institutionele functie van openbare acties is meer fundamenteel normatief in algemeen conditionerende pragmatische actie en het mogelijk maken van de levensvatbaarheid van systemen in plaats van alleen specifieke problemen op te lossen.
- Voor strategische perspectieven betekent dit dat ze zich moeten beperken tot normatieve omstandigheden (zowel materieel als procesmatig) in plaats van zelf te programmeren. Dit geldt voor alle drie de dilemma's. We hebben geleerd van de fouten en successen in gevallen met deze aspecten. De mislukkingen aangetoond de fouten in programmering op strategisch niveau, de successen van strategisch beleid toonden een goed gebruik van normatieve voorwaarden.
- De besluiten op operationeel niveau zijn meer allocatief. In de meeste gevallen hebben operationele beleidsoverwegingen een actieve uitwerking op experimentele acties en op de nieuwe definities van sociale zelfregulering, inclusief co-productie en civiele initiatieven. Openbare acties op lokaal niveau zijn dynamischer geworden.
- Echter de kritische variabele is een beknopte en actief onderhouden verbinding tussen de twee niveaus van publieke actie. In veel gevallen van experimentele operationele besluitvorming ging de publieke dimensie verloren omdat er op strategisch niveau geen interactie met normatieve voorwaarden was. Dan wordt sociale zelfregulering vaak verkeerd begrepen en afgedaan als simpelweg privatisering van besluitvorming.

Mogelijke maatschappelijke impact:

- Het gebruik en de aard van de fundamentele wettelijke normen maken aanpassing en innovatie beter mogelijk in het licht van onzekere veranderingen.
- Financiële mechanismen voor herverdeling van risico's zijn belangrijke variabelen die in aanmerking moeten worden genomen bij het uitvoeren van juridische hervormingen op het gebied van planning.
- Besluitvorming op basis van de situatie is nodig om ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen zich aanpassen.
- Stedelijke ontwikkeling is steeds afhankelijk van contracten tussen publieke en particuliere partijen (in Amsterdam) en vereist dus solide onderhandelingsprincipes tussen partijen. Dit zijn cruciale taken van overheidsinstanties.
- Onderzoek dat in de richting gaat van action research vereist methoden van wederzijds begrip gebaseerd op contextuele gegevens.

Video over de probleemstelling

- <https://www.youtube.com/watch?v=c5CxXZqPd1Q>

Verder lezen

- Planning projects in transition, Federico Savini & Willem Salet

Verbinden van Duurzame Steden

